

142

Lij

Ljstid
Stafrofs

Kver

Med

Catechismo

Dg Flenru Smat.

Begis

Self Jäbúndid 2. Bistum.

Prekkt at Hoolum i Hialta-
dal, Af Petri Jons Syni.

1776.

LANDSBÓKAŞAFN

Blíða Barn að gæðu,
Bókstafina ann Tásar,
grant að muna, sú Mentin,
mínir þig að að sína
öll Adélcædi ein Bissu;
Andartaks Teikn hvar standa,
glöggst skaltu og giorla vakta,
god tem þier Lestra Hstóodin.

Þetta í Þánnka láttu,
þier; Barn, jafnan vera,
Lestur þín þá med Listum,
Ljaddir heitra um stjaddir:
Ötta Guds æ þier settu,
að æfa, so vari Gæfan,
allir þá Hlarta af öllu,
ærna gods slíku Barni.

Stafrofid.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l.
m. n. o. p. q. r. s. t. u. v.
x. y. z. p. a. b.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q.
r. s. t. u. v. x. y. z. p. a. b.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m.
n. o. p. q. r. s. t. u. v. x. y. z.

a. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q.
r. s. t. u. v. x. y. z.

Samfastir Stafir i

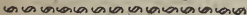
P r e n t i.

ch (er ch). ck (ck). ff (ff). fi (fi)
fl (fl). ll (ll). si (si). se (se).
st (st). ss (ss).

* * *

Tvöfalldir Stafir.

aa (er tvöfalldt a). ij [eru tvöf
tu (tvöfalldt u). in (eru tvö m)
n (eru tvö n). V (er tvöfalldt v).
Ad þessum Stofum er boedid fast, einnig
þeim, hvar Skak. Strik er yfir.

U p p h a f s. Stafir.

* * *

A, B, C, D, E, F, G, H,
I, K, L, M, N, O, P, Q,

A, C, E, U, B, X, Y, Z,
P, Q, D.

A, B, C, D, E, F,
G, H, I, K, L, M,
N, O, P, Q, R, S,
T, U, V, X, Y, Z

A, B, C, D, E, F, G, H, I, K,
L, M, N, O, P, Q, R, S, U,
V, X, Y, Z, P, Q, D.

A, B, C, D, E, F, G, H,
I, K, L, M, N, O, P, Q,

R, S, T, U, V, X, Y, Z.

* * *

A. B. C. D. E. F. G. H. I. K. L. M. N.

O. P. Q. R. S. T. U. V. X. Y. Z. Æ.

* * *

Hliðs-ædur Raddar: Stafir eru:

a. e. i. o. u. y. æ. ø.

Samhliðdandi Stafir kallast

b. c. d. f. g. h. k. l. m. n. p. q. r. s. t.

v. x. y. þ.

* * *

Til Skilnings, og so að greinilega
 sie lesed , eru þessu Aðgreiningar Merki
 bröfud , Tefaranum til Leidar-Vissis.

1) . (Punctur) þjodir að Greinin
 sie að Enda , og er þetta Teikn
 hið lengsta Þagnar-Merke.

2) : (Colon) er nær því eins lat-

ngt Pagnar-Merke.

- 3) ; (Semicolon) er miña Pagnar-Merke, en hin fyrre.
- 4) , (Comma) er hid minsta Pagnar-Merki, þat Madur sijted eitt staldrar vid i Gramburdi Orðana.
- 5) ! Uppbroepunar Merke.
- 6) ? Spurningar Merke, sem setst fyrir aftan sijdarsta Orðed i einu Spursmale.
- 7) = (Hyphe) Samtengingar Merke, sijnir ad Orðed eige saman dragast.
- 8) ' (Apostrophus edur Kratnumningar-Teikn), setst stundum aftan vid Orðen og sijnir ad þar vante Hlioodstaf, so sem allr'. Heilagra Messa: I stad-en fyrir allra-heilagra Messa.
- 9) () Kallast Parentthesis, ed-
ur

ur Jüsetning, þegar iñ eru sett
til Upplijfingar eda einhvers
Athuga eitt eda fleyre Ord i
samanhangandi edur samfeld-
re Rædu.

. . .

Doctrar einfaldar Regl-

ur um þad, hversu sumtr Boók-
stafir eige lesast i framandi
Ordum.

- 1). an lefest sem tvöfalddt a (æ) i
framandi Ordum, so sem Saul
(Sæl for Kongur) Paull,
[Pæll]. En i Islendskum Ord-
um verdur kvædd ad an añad,
hvert lint, so sem fangur (fæg-
ur) edur fast, so sem Auga
(Oiga).
- 2) E fyrir framan Samhli-
odendur og þessa Ræddar-St-
afe

afe a. o. u. at ad lesast sem f, so
sem Catechismus (Katekis-
mus) Capitule (Kapitul)
Jacob (Jakob). En þegar E-
er fyrir framan e. i. y. æ. verður
það lesed sem S. so sem Ceri-
monia (Serimonia) Cicero
(Sisero , það Máns Mási)
Cyrus (Enrus).

3). Ph. Lesast sem f. so sem Pha-
rao (Farao) Elephas (Kleo-
fas) Philistei (Silistei); en þar
ph. er i Enda Drds mað það les-
ast fyrir v. eda f. so sem Joseph
(Joseph eda Josef).

4). Ps. I Upphæf Drds lesast sem
S. so sem Psalmur (Salmur).

5). T. Fyrir framan tvo Hliod-
stæfe , þar það er ei i Upphæf
Drds , lesast sem f. eda ts. so sem
Reformatio (Reformatio ,
End

Endurboof) Ordinantia (Or-
dinansia) Pontius (Pont-
sius)

6. QE, Lesest i framandi Orðum
sem e. so sem Egyptaland (E-
gyptaland) Galilæa [Galilea]
Jeremice [Jeremie]

Her ad auki er athugandi Bond i
Riti og Skamstosur, sem skald-
nar brwfast i prentudum Boof-
um, i hverium þo hellst fram-
foma:

1]. i fyrir aftan Samhliodan-
de Staf, lesest sentur, so sem,
Mad: [les Madur].

2]. Uin in. og n. er ardur talad.

3]. H. eda Heil. lesest, Heilagur.

4]. N3 les med.

5]. 3. brwfast stundum fyrir st.
Stundum fyrir st, so sem, þezu
[les þessu] fær, [les, færst].

- 6). Þín [les þeim], sîn [les sem]
 Mîn, [les, Mînen]. etc. (les est, et
 cœtera, og þiðder: Fleyri Drd
 eige tilleggiast.)
- 7). Upphafs Stafur samhlöod-
 ande i midju eda Enda Drdsins
 enkur ad Helminge Kraft þess
 sama Stafs, so sem glösur, les
 glöggur, sæl, les, sæll; MuN-
 ur les Munnur.

Isle of Zala

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10.
11. 12. 13. 14. 15. 16. 17.
18. 19. 20. 21. 22. 23. 24.
25. 26. 27. 28. 29. 30. 31.
32. 33. 34. 35. 36. 37. 38.
39. 40. 41. 50. 52. 60. 63.
70. 80. 90. 98. 100. 200. 300.
400. 500. 600. 700. 800. 900.
910, 915, 930, 940, 1000, 1766.
2000.

2000. 2890. 3548. 4621. 5002
 6033. 7510. 8000. 8902. 9004
 9799. 10000. 23456. 30096.
 40001. 59000. 69905. 77075.
 80000. 90091. 99999. 100000.
 756809. 598320. 2003506.
 100000000. 768900000.

Þegar tveir eða fleiri Tölustafir eru til
 samans, þá hefur sá fyrste til hægri Hans-
 dar, sem er hinn fjóðarste Tölustafir, sína
 einfalda Merking; sá honum er nærstur,
 þjórðug, hinn þridi Hundrad, fjórde
 Þusund, fimte tilfjórðug Þusundanna,
 sjötte Hundrad eður Hundrud Þusund-
 anna, siöunde Þusundede Þusunder Þusund-
 anna, áttunde Tug Þusunda Þusundanna,
 So sm til Dæmis: 28. eru tveir Tugar og
 áttatíufram. 288. eru tvö Hundrud
 áttatíuget og áttá. 2890. eru tvö Þus-
 und, átta Hundrud og Níutíuget. 12895.
 er Tólf Þusund átta Hundrud Níutíu-
 get og fim. 228950. eru tvö Hundrud,

Slafrofs-Rætt.

tuttugu og átta Þusunder, Níjur Hund-
rud og fimtínger. 7228950. eru Síð Þus-
under Þusunda, tveir Hundrud tuttugu og
átta Þusunder, Níjuhundrud og fimtíng-
er. 19200500. er Nírtían Þusunder Þu-
sunda, tveir Hundrud Þusunder og fim-
Hundrud.

Nínig Vers uppa þessa Tolu,
sem kallast einig Ephru Tala.

Sigmest merktu hinn fyrsti,
Drann Tíu þvad Annar,
Hundrad þjódur hinn Þridi,
Þusund Floordi vel grunda,
Tíu Þusund tel Fimta,
tel Hundrad Þusund Siotta,
Siounda mætt Rerkar fiendu,
ad kalla Þusund Þusunda.

* * *

NODDREKA TALAN.

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.	XVI.			
10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.			

Stafrofs. Xver.

xvii. xviii. eða xii. xix. xx. xxi.
 17. 18. 18. 19. 20. 21.
 XXX. xxxii. XL. XLIII. L. LIV. LX.
 30. 32. 40. 43. 50. 54. 60.
 Lxv. Lxx. Lxxvii. Lxxx. Lxxxvii.
 65. 70. 77. 80. 87.
 xc. xcii. C. CC. CCC. CD. D. eða
 90. 98. 100. 200. 300. 400. 500.
 D. DC. DCC. DCCC. CM. M. MM.
 600. 700. 800. 900. 1000. 2000.
 MMM. CM. MDC. MDCCCLxxvii.
 3000. 900. 1600. 1776.

Her við er at hugandi.

1. Smærri Tala fyrir framan hina stærri, dregur frá þessare, sem IV. (4). xL. (40). CM. (900).
2. Smærri Tala eftir hina stærri eifur þessa so sem VI. (6). XII. (12). MC. (1100). MCLVIII. (1158).

Udfvæðinn

Ab eb ib ob ub.	Ba be bi bo bu.
Ac ec ic oc uc.	Ca ce ci co cu.
Ad ed id od ud.	Da de di do du.
Af ef if of uf.	Fa fe fi fo fu.
Ag eg ig og ug.	Ga ge gi go gu.
Ah eh ih oh uh.	Ha he hi ho hu.
Ak ek ik ok uk.	Ka ke ki ko ku.
Al el il ol ul.	La le li lo lu.
am em im om um ma me mi mo mu	
An en in on un.	Na ne ni no nu.
Ap ep ip op up.	Pa pe pi po pu.
Ar er ir or ur.	Ra re ri ro ru.
As es is os us.	Sa se si so su.
At et it ot ut.	Ta te ti to tu.
Ar er ir or ur.	Xa xe xi xo xu.
Ap ep ip op up.	Pa pe pi po pu.

Signingin.

Frasn.e Gød.ur , og Son-
ar , og And.a Hei-lags , A-
men.

Drottinleg Bæn

Ald.er vor þu sem ert at
Himm-um. Hela-ist þitt
Frasn. Til-kom.e þitt Ríkj-
e. Verð.e þín Vil-le, so a Gød-u
sem at Himm.e. Gef oss i Dag
vort Dag-legt Braud. Og fyr-er-
gef oss vor-ar Skulld-ir, so sem
vör og fyr-er-gef-um vor-um
Skulld-u-nant-um. Og elg-i leid
þu oss i Freist-ni. Hæld.ur fress-a
oss frá Ill-u. Því-ad þitt er Ríkj-
id, og Mætt.ur-eñ og Dýrd-eñ,
mín Ald-er-nar, Amen.

Bless-

Blessunar Orðinn.

Drott- en bless- e mig, og vord-
veit- e mig, Drott- en lat- e
sijn- a Afsoon- u lijs- a yf- er
mig og sie mifer Myst- un- sam- ur,
Drott- in siw- e sijn- u Aug- lit- e
til min og gief- e mifer Frid, Am.

Þord-Psalmurinn

Syvir Mæltid.

Þerra Augur votta til þijn
Drottin, og þu gefur þeim
þeirra Fædu í Hæfilegamt
Lijma, þu uppljstur þíni Gendi,
og sedur allar lifande Skepnur
med þíni Blessan.

Þjrd sie Gudi Fodur, og Syni
og Heilegum Anda, so sem hun
var ad Upphafi, og er en nu, og
jafnan, um allar Alldir Allda,
Amen.

Amen.

Gud Fadir Myrkuna þu ert,
Gud Sonur myrkuna þu ert,
Gud Heilagur Andí myrkuna þu
ert!

Fadir vor þu sem ert æð Himnum, etc.

Drottinn Gud Himneskur Fader,
er, blessa þu ert og þessar þínar
Söfnur, sem vilt meðstökum til vor
af þíni myrkunsamlegri Góðgæfni,
fyrir Jesum Christum voru
Drottinn og Herja, Amen.

Vord-Psalmurinn

eftir Mæltíð.

Dælid þítt Drottinn, því að
þú hefur góð, og þín Myrk-
unsemi varir að eilífur.
Hvor ed öllu Hólldi gefur
Fædu, Kvíffienadinnu sitt Góð,
og Ungum Hrafnanna, sem þú mæ-
talla.

falla. Hann hefur enga Lust að
Styrkleika Hestsins, ecki heildur
Potnan að nokkurs Manns Bein-
um: Drottne eru vel þeckir, þeir
sem hann Ottast og til hans Myst-
unar vona.

Drottne Gudi Födur og Söne, etc.

Gud Fadir myskuna þu oss, etc.

Fadir vor þu sem ert að Himnum, etc.

Þackir giorum vier þier, Drott-
ni Gud Himnestur Fadir, fyrir
Jesum Christum vorn Herra,
og fyrir allar þijnar Gæfur og
Velgiörninga, þu sem lifir
og ríkir að Eylifsu,
Amen.

Stafroß, Kver.

San Mini

CATECHISMUS,

Med Utleggingu

D. Mart. Luth.

Þetta eru Tíu Laga

Bodord Guds.

Fyrsta Bodord,

Eg er Dröttinn Gud þinn, þu
skalt ekki hafa Annarlega Gudi
fyrir mæ.

Hvað er það?

Það er:

Þú eigum yfir alla hluti fram Gud
að Ottast, hafa að elsta, og að hann Einn
að trúa.

Annad Bodord

Þu skalt ekki leggja Mænu Dr.
ottins Guds þíns við Hiegooma,

Því

þvi Drottinn mun ei hallda þann
Saklausan, sem brókar hanns
Nasn Hiegoomlega.

Hvad er það ?

Það er :

Vier eigum ad Ottast og elska Gud.
Engum eigum vier Ills ad bidia i hans
Nasni ; eigi sveria við það nie Fiolkingi
fremia, eigi líwga nie soiskia, heildur eigum
vier Guds Nasn ad æ falla i oklum vorum
Maudsonium, það ad tilbidia, losa það,
og þvi Þackir ad giora.

Þridia Bodord

Mínstu ad helga Hvíldar-Dag.
in Drottins Guds þjns.

Hvad er það ?

Það er :

Vier eigum ad Ottast og elska Gud.
Ad vier eigi spreijlyttum Predikanina, nie
hans Ord, heildur eigum vier það Heilagt
ad hallda, giarnast hebra það og læra.

Fjórda Bodord

Heidra skalt þu Þodur þinn og

Wod.

Meodur, so þier vel vegni, og þu
verdir Længljfur á Jorðuní.

Hvad er það ?

Það er :

Bier eigum að Ottast og elska Gud.
Að vier eigi fyrirljstum vora Foreldra, nie
þa sem yfir oss eru bodnet, eigi þa til Rei-
di reitum, heildur þa i Heidre hofum,
þoonum þeim og hljónir fleum, elskum þa
og Virðing veitum.

Fjinta Boddord

Þu skalt ecki Máñ deyða.

Hvad er það ?

Það er :

Bier eigum að Ottast og elska Gud.
Að vier eigi meidum Holld vors Naunga,
edur giorum honum Mein i nockru, heild-
ur eigum vier honum að biarga og viðhical-
pa i ollum hans Lufs. Naundsonium.

Siotta Boddord.

Þu skalt ecki Hoordoom drngia.

Hvad er það ?

Það er :

Bier eigum að Ottast og elska Gud.
Að vier lifum hreinferduglega bædi i Orð-

um

Stafrofs. Rver.

um og Berfum, og ad hvor einn elski og
i Heidri hafi sjina Egta. Persoonu.

Sjunda Godord

Pu skalst ekki stela.

Spad er það?

Það er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud.
Ad vier eigi grippum Gooz edur Peninga
vors Naunga, edur med folkum Raup-
Eyri edur Undirhggju undir oss dregum;
heldur eigum vier honum ad hialpa, so
hans Gooz og lpp. Eldi ad baptist og vard-
veitist.

Attunda Godord.

Pu skalst ekki vera falskañ Bit-
nisburd ad mooti þijnun Naun-
ga.

Spad er það?

Það er:

Vier eigum ad Ottast og elska Gud.
Ad vier eigi rængleaga liwgum nockru ad
vorn Naunga, eigi folkium, baktolum,
edur Ofreægium hann i nockru, heldur eig-
um vier hann ad affafa, allt gott um hann
ad

ad tala, og færa alla hluti til bettra Begar?

Nijunda Boddord

Pu skalt-ekki gyrnast Hvers
Mæunga þíns.

Hvad er það?

Það er:

Bier eigum að Ottast og elska Gud.
Að vier eigi með Flærd stundum eptir
Afsi edur Gast-Eignvors Mæunga, edur
undir oss drogum með Yfirvarpi Laga og
Nietinda, heldur eigum vier þar til hlaa-
a og styrkia, að hann hafi sitt allt Ofad-
dad.

Tijunda Boddord.

Pu skalt-ekki gyrnast Kvinnu
Mæunga þíns, eigi Píoon nie
Píoonustu-Kvinnu, eigi Ura nie
Afsa, og ekkert það hanns er.

Hvad er það?

Það er:

Bier eigum að Ottast og elska Gud.
Að vier eigi burt tæsum edur lofum fræ-
ðorum Mæunga hanns Eiginu Kvinnu,

B

Píoon.

Þiðonuftu Goolf eda Kvif. Sie , heildur eigum vier ad camunna og Raðleggja , ad hvort og einn sie samt og aafundi , ad þiðona það honum fkyldugt er.

Hvad segir Gud af ollum þessum Bodordum?

Hann segir so i Exodi Bookar 20. Cap. Eg er Drottinn Gud þinn, sterkur Bandlætari , vitandi Raunglætis Þedraña aa Sonunum , i Þridiu og Þioordu Etikviff, þeirra sem mig hata: Enn giorandi Moosf unsemi i Þufund Eidu , þeim sem mig elska og minn Bodord varðveita.

Hvad er það ?

Það er :

Gud hootar þeim ollum Þijnu , sem afvikta þessum hanns Bodordum ; Þvi eigum vier ad Ottast og hræðast hanns Reidi , og eekert ad giora mooti haf s Bodordum: Enn þeim ollum , sem þessi hanns Bodord halda , lofo: hañ sinni Rað, Moosfun , og ollum go: dum Hlutum ; Þar fyrir eigum vier Gud ad elska , trúa þonum og treista , og eptir hanns Bodordum giarnann ad

Ervar-Jætningin, Fyrsta Grein AF SKÖPUNUM.

Eg trúi at einn Gud Födur
 Almættugan, Skapara Himins
 og Jarðar.

Hvad er það ?

Það er :

Eg trúi að Guð hafi skapað mig, ásamt
 öllum öðrum Sköpunum, og að hann hafi
 gífsið mér Dnd og Lífama, Augu, Eyru
 og alla Limi, þar með Skin og Skilning-
 ar-Þit, og að hann öllu þessu enn nú við
 Magt heildur. Hér til veitir hann mér og
 fyrir sér nooglega, og daglega gífsur hann
 mér Klæði og Skíði, Mat og Druck,
 Hús og Heimili, Födur og Móður, Ak-
 ur og Kvíð-Fie, og allt það sem Gott er,
 með öllu því eg með þarf til þessa Lífs Upp-
 helldis. Hann verndar mig og varðveitir
 frá öllum Skada og Hæfka, og öllum ill-
 um Hlutum, Allt þetta Gott veitir hann

milet, af síni Einsfærri, Födurlegri, Gyd-
legri, Góðgæfnd og Myrkun, can allrar
minnar Forþienustu og Verðskuldunar.
Syrir þaðad allt eg æ honum Lof og Þakfir
að giora, honum að þionna og hljuddinn að
vera: Þetta eru vissuleg Sannindi.

Munnur Grein

Þig ENDURENSJNING.

Eg trúi að JESUM Christum
Son hans Eingletinn Drottinn
vorn, hver ed gietinn var af Heilög-
um Anda, fæddur af Mariu Meyn,
þjundur undir Pontio Pilato, Kr-
ofs festur, deyddur og grafinn, nidor
stie hann til Helvigtis, og æ Priddia
Deigi reis hann upp frá Daudum,
uppstie hann til Himna, situr nu
til Guds Födur Almanttugshæg-
ri Handar, og þadañ mun hann fo-
ma að dæma Lifendur og Dauda.

Það er það?

Það er:

Eg

Eg Erwi, að JESUS Christus sie
sannur Gud af Fodurnum gietinn fyrir
allar Aldir: Euka sannur Madur, sæddur
af María Meyu, að hann sie minn Drott-
inn, sem mig glatadann og fyrirðæmdann
Mann hefur afrekað, endurséyst og frelsað,
fræðllum Syndum, Daudanum og Di-
öfulsins Balldi, eigi með Gulli nie Silfri,
heldur með sinnu heilaga djernæta Bloode
og með sinni saklausu Pínu og Dauda;
Eo að eg sie hans eiginleg Eign, lifi un-
dir hans Balldi, i hans Ríki, honum
þooni i Eilífu Ríttlæti, Meinsésti og
Ealubícalp, líka sem hann er síalfur af
Daudanum uppreisinn, lifir og ríkir að ei-
lifu: Þetta eru vissuleg Sannindi.

Þridia Grein

AG HELGUNNA.

Eg Erwi að Heilagan Andan,
og að sie Ein heilag, Almennleg,
christileg Kyrkia, Samnepti Hei-
lagra, Fyrirgiefning Syndanna,

Hollðsins Upprisa, og eptir þetta
Líf, Eilíft Líf.

Hvad er það?

Það er:

Eg Erwi, að eg geti eðfi af hálfs míns
eigin Krapte edur Ekilningi trwad að Je-
sum Christum minn Drottinn, edur tú
hans komist; heildur hefur Heilagur An-
di mig, fœtir Gudspjallauma Kienning,
fallað og upplíft með sínum Aftgjofum,
helgð mig og viðhalldið i ríetti Erwi; Líf-
ka sem hafi alla aðra Christna Men ea þor-
du fallar; samannsafnar, upplíft og helg-
ar og i einni ríetti Erwi til Jesum Christ-
um vordveitir. Þhverri Christilegri Kr-
ftu hann naidar samlega. Þörirgiefur miet
og öllum Erwudum daglega allar Synd-
ir: Og að essða Deigi mun hafi uppvefja
mig og alla Men af Dauda, og giefu mis-
er, með öllum Ríett Erwudum, i Christo
Jesu Eilíft Líf og Sæluhialp. Þetta
eru vissuleg Semindi.

~~~~~

Drottinnleg Bæn

FADER Vor þu sem ert
í Himnum.

Swad er þad? Þad er:

Gudvill hiet med til-leida oss og lofa,
ad vier trúa skulum, ad hann sie vor riettie-
legur Fadir og vier hanns sannarleg Børn;
So vier þess heildur med fullu Truonadar
Trausti meigum hann bidia, so sem good
Børn bidia sinn Elskulegann Fodur.

Firsa Bæn
Helgtu þitt Nafn.

Swad er þad? Þad er:

Guds Ord er sannarlega í skaalsu siet
heilagt, þo vier bidium ecki; enn vier bid-
ium í þessari Bæn, ad þad einninn helg-
ist hiet med oss.

Þverna stiebur þad?

Nær Guds Ord kiennist riettelega og
hreinslega, og vier eptir því lifum Heilag-
lega, so sem Guds Bønum hæfir. Þar
til hialpi oss vor Elskulegi Fadir í Himn-
um! Enn hvor sem odruggsi kiennir edur

Stafrofs. Rver.

Kfir enn Guds Orð biðdur, sá van helgar
Guds Nafn a medal vor. Þar frá þarð
veiti oss vor Elfkuleigi Himneski Fadir!

Minnur Bæn

Tilkomni þitt Ríkt.

Hvad er það?

Það er:

Guds Ríki kemur að sonnu að vorrar
Bænar af staðfu siet til; Enn vier biðum
í þessari Bæn, að það einig komi til vor.

Hvernig stiedur það?

Nær Gud giesur oss sinn Heilaga An-
ða, sá oss veitir þa Næð, að vier tröum
hanns Heilaga Orði, lífum Heilaglega,
hier Stundlega, enn annars Heims El-
lifflega.

Þridia Bæn

Verde þiú Bilie, so an Jorður
en a Himne.

Hvad er það?

Það er:

Guds goðdur og Næðugur Bilie verð-
ur a Himnum, þo vier biðum eðli; Enn
vier biðum í þessari Bæn, að hanns Bile

te verdi hjer at medal vor.

Hvernig skiedur það?

Nær Gud Onjstir og hindrar oss ill
Ræd og vondann Villia, þeirra sem þvi
vallda, að Guds Ráfu vanhælgast, og
hann's Ríski nærir eigi til vor að koma; sem
eru Diefullinn, Heimurinn og vor Hóld-
legur Vilie. ; Heldur styrkie hann oss og
stöðuga gíerir í sínum Orðum og í Tíðni
allt til vörra Efiloka. Þetta er hann's
Mýskunfamar og goður Vilie.

Þjóvda Bæn

Gief oss í Dag vort Daglegt
Brand.

Hvað er það?

Það er:

Gud gefur að sonnu Daglegt Brand,
jafnvel vöndum Monnum, þó sjer biddum
eckí: Einn vier biddum í þessari Bæn, að
hann læti oss vort daglegt Brand vidur-
fienna, og með Þaðlæti til vor meitaka.

Hvað kallast Daglegt Brand?

Það kallast allt það sem Raudsynlegt er
til þessa Lífs Biaraar; Sem er: Matur

og Dryckur, Klædi og Skædi, Hws og
Heimili, Fodur og Engiar, Kvif Fjens-
adur, Gof og Peningar, good Egta Per-
soona, hljden Børn, dyggt Þoonustu-
þooif, trwir og freomir Þfir. Men, good
Almrogans Stioorn, hagstæd Bedur,
ætta, Fridur, Heilbrögdi, Sidsemi,
Heidur, goodir Binnr, trwfastir Nar-
grannar og allt annad þessu lijkt.

Fimta Bæn.

Fyrirgef oss vorar Skulldir,
so sem vier og fyrirgefum vorum
Skulldu-Nautum.

Hvad er það ?

Það er :

Bier bidium i þessari Bæn, að Fadir
vor Himneskur vilie eigi æli ta vorar Syn-
dir, so hann, syrir þeirra Skulld, vilie eigi
veita oss vora Bæn (þvi vier erum allra
þeirra Sluta Omaklegir, sem vier hañ um-
bidium, og ho sum eigi það Berfculldad) :
heldur að hann vilie oss það allt gefa fyrir
þina etginnlega Naid ; Þvi Daglega synd-
sunt

gum vier , og forþiemum ei aðad en Straff;
 So viljum vier og einnig þar i moote fyrir-
 glesa af Hiarta , þeim sem oss at mooti
 brisota , og giora þeim gott , sem vid oss
 misgiora.

Síotta Bæn

Eigi inleid þu oss i Freistni.

Hvað er það ?

Það er :

Gud freistar að sonnu einkis Nauns ,
 eum vier bidjum i þessari Bæn , að hann
 vilie vernda oss og varðveita frá Andsko-
 tans , Heimlans og Holldans Bielum , so
 vier hröpum ecki fyrir þeirra Tulteiging
 i Ban-Æro , Drænting , edur aðrar
 stóðr Syndir og Lofu , og þo vier freists-
 ungt af öllu þessu , þa laati hann oss um
 fjöðir yfirvinnu og Sigrinum behalda.

Síounda Bæn

Hellður frelsa oss frá Illu.

Hvað er það ?

Það er :

Hier bidjum vier alls i Einu i þessari
 Bæn , að Fadir vor Himneskur frelsi oss

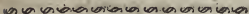
Stafrofst-River.

fræt öllu Zllu til Liffs og Sælar, Farsæl-
dar og Heidurs; Og ad syndurstu, þa vor
Dauda-Stund er kominn, gefi hann oss
goodann Afgæing, og taki oss Myssum-
samlega til sinn vor þessum Eyndar-Dal,
inn i Himna-Ríki.

AMEN.

Þvad er Þad ?

Þad er, ad eg skal vera fullvið, ad þess-
ar vorar Bænir sjeu vorum Himneska
Födur Þaðnæmilegar, og af honum he-
yrðar: Þvi hann hefur staalsfurðipad, ad
vier skyldum med söddann Hætti biðia,
og hefur losad, ad hann villði oss Bænhe-
pra. AMEN! AMEN! Þad er Já,
Sannarlega, þad skal so vera.

SECEXAMEN TUM

Heilagrar Skjrnar,

Fyrsta Spurning.

Þvad er Skjrn ?

Skjrn

Skyrnenn er ecke einsainallt Batn,
 helldur er hun þad Batn, sem sam-
 ann er reirðt og bundid med Guds
 Bodoordi, og med Guds Ordi er samteingt.
 Hvert er þad Guds Ord?

Þad vor Herra JEsus Christus sagdi
 hia Matthæum i 28. Capitula.

Farid wt mñ allan. Heimn,
 fienid ellum Poodum, og skirid
 þær, i Nafni Fodur, og Sonar,
 og Anda Heilags.

Munnur Spurning.

Hvad wtvegur oss og veitir Skjenn?

Hun wtvegur oss og veitir Fyrirgefir-
 ing Syndanna, frelsar oss fra Daudan-
 um og Döflinum, og giefur þeim ellum
 Eilifa Sæluhialp, sem trua þvi, sent
 Ordinn Guds og Fyrirheitinn losa.

Hvor eru þau Guds Ord og Fyrirheit?

Þau vor Herra JEsus Christur segier
 hia Marcum i 16. Capitula:

Hvor hann truir og verdur skir-
 dur,

dur, sat skal hoospín verða, en hv-
er hann eigi tróir, sat skal verða
fordæmdur.

Þridia Spurning.

Hvernaig máa Batnið orka so veglegra hluta?

Batnið máa aldrei slíks orka, heldur
veitir það Guds Ord (hvort ad er i og með
Batninu), og Tróinu, hvort ad slíkt
Guds Ordum i Batninu tróir; því fyrir
utann Guds Ord, er Batnið einsamallt
Batn, einn engin Skirn; Enn þegar
Guds Ord samlagast Batninu, þá er
það Skirn. Það er Næðarsfalt Líf-
sins Batn, og Endurgetningar Laug i
Heilögum Anda, so sem Paull Postuli seg-
er til Titum i 3. Cap. Eptir sinni Mýstun-
ferri hefur Gud oss hoospna gjerdt, fyrir
þann Endurgetningar Batns Sæ, og
Endurnijun Heilags Anda, hverjum hann
hefur nooglega rothellt yfir oss, fyrir Jes-
um Christum vörn Lausnara, so vier riets-
lættir fyrir þann Næð, yrdum Erfing-
iar Eliffs Liffs eptir Boninni. Þess
Ord

Stafrofs-Ret.

Ord eru sonn og trwannleg.

Stoorda Spurning.

Hvad merkir þvillit Vatns-Eljenu?

Hun merkir það, að sá hinn gamli Adam í oss, að Daglega að drectrast og deydast, fyrir Ydran og Yfirboot, með ollum Syndum og vondum Gyrndum; Og síðan Daglega framfema og upp aftur rísa einn nýr Maður, sá ed lífa skal í Ríttis læni og Heilagleika fyrir Gudi Þessilega.

Hvar stendur það skrifad?

Sancti Pæll segir til Rom. í 6. Cap. Vær erum Jarðadit með Christo, fyrir Skjennina í Daudann, að líka sá senn Christur er uppvakið frá Daudum, fyrir Þjód Fodursins, so eigum vær að ganga í Endurnijungu Lifsdaganna.

SACRAMENTUM

Altarsins.

Fyrsta Spurning.

Hvad er Sacramentum Altaris?

Sac

Sacramentum Altaris er sannarlegt
 Holld og Blood Drottinnis vors
 Herra Jesu Christi, undir Brau-
 di og Bijnl, af honum siðlfum Jesu
 Christo innsett, oss Christnum Monnum
 ad Eta og Drecka.

Hvar siendur það skrifad?

So skrifa þeir Heilögu Gudspjallaz
 Menn, Matthæus, Marcus, Lucas og
 Sancte Paull:

Vor HERRA JESUS CHRISTUS,
 at þeirri Natt, sem hann forrad-
 iðvar, took hann Braudid, glerdi
 Packir, og braut það og gaf sijn-
 um Lærisveinum, og sagdi: Takid
 og Etid, þetta er min Lijkanni, sem
 fyrir yður verður gefið, glerid það
 i minna Minning.

Somuleidis, eptir Kvældmarf-
 tíðina, took hann Kaleikið, glerdi
 Packir, gaf þeim hann og sagdi:
 Dreckid allir hler af: Þetta er Ka-
 leik.

leikur hins nija Testamentis i mi-
nu Bloodi, sem fyrir yður wthell-
ist til Fyrirgefningar Syndanna;
So opt sem þier giorid þetta,
dreckid það i niijna Niining.

Niunur Spurning.

Þvad stodar oss med soddan Hætti ad Eta
og Drecka þier af?

Þad wtoijssa mter þesse Ordin, sem hter
standa: Fyrir yður gefst og wthell-
est til Fyrirgefningar Syndanna.
Þvi ad sonnu veitist oss og gefst fyrir þessi
Ordin i Sacramentinu Syndanna For-
irgefning, Eilijst Lijf og Sæluhielp; Þvi
ad hvar Syndanna Fyrirgefning er, þar
er einnig Lijf og Sæluhielpinn.

Þridia Spurning.

Hvernā kan Lijfamleg Berging ad verka
so mikla Hlut?

Berging Brands og Wins verkar Þad
i engann Mæta, heldur þan Ordinn sem
hier

hler standa: Þyrir ydur gefst og tvö-
hellist til Þyrirgefningar Synd-
anna. Hver Orð að eru þá lífjamlegri
Þergingu so sem Hofud. Styrki i þessu
Sacramenti: Hver sem þessum Ordum
tróir, sá öðlast allt það sem þau innihalda
og uppæhlöoda, sem er Syndanna Þyr-
irgefning.

Þioorda Spurning.

Hver neptir þessa Sacramentis matlega?

Að fasta og sig lífjamlega þar til að bwa-
er að sonnu good ytri Sidsemi; Enn sá er
safiartlega Matlegur og Bessickadur, sem
Tróna þá fur að þessum Ordum: Þyrir
Ydur gefst og Uthellist til Þyrirgef-
ningar Syndanna. Enn hver sem er
tróir þessum Ordum og esar þau, sá er
Dinamikur, hvíad þetta Ordid:

Þyrir Ydur, krefur fullkom-
leggar Tróar i Hiar-
tanu.

Skris

Skrifta Mælin.

Minn kærri Verdugi Fadir
í Christo, eg bid yður gjar-
nað, að þier vilied virdast
til að heyrna minna Tætning, og
hugga mig með Guds Orði, og seg-
ja mier Fyrirgefning minna Syn-
da, **I JESU Mælini.**

Eg ann og Syndug Máneff-
ia, jafna Almáttugum Gudi, og
öllum hans Stoormerkjum, en eg
afneita Gíandannum og öllum hans
Svikum og Mielum. Hier með
medkiennieg mig, fyrir Gudi og
Yður, minn kærri Fadir, að eg
hefi allskins Syndir gíert til Orða
og Verka, og vondra Hugrenninga
alla minna Lífisdaga í meoti min-
num Himnestum Skapara, hans
Vilja og Bodord brotid: þvi med-
kienni

kleini eg mig, hina Syndugustu og
 Svijtrdilegustu Skiepmu sem
 verda ma, bædi fyrir Gude og
 Monnum. Vil eg nu feigiñ allra
 miña Synða ydrast, aflata og
 viðfæt, með ríetti Tru og Tr-
 austi, Guds Myrkunar mier von-
 andi, af essu Hiarta, fyrir Ver-
 skuldan og Medalgængu hañs
 fíæra Sonar Jesu Christi, mijns
 Lausnara. Yður bið eg að hugga
 mijna hrelða Samvitöku með
 Guds Orði, og segja mier, mijnar
 Synðir kvíttar í Jesu Nafni.

Annar Skrifstargangur.

Dæri Fadir í Christo, eg
 þakka Synðug Manneskia,
 janta fyrir Gudi og yður, að
 eg er ei alleinasta í Syndunum gi-
 etu

etlú og fæddur, heilur hafi eg eirn-
in með mínum Syndsamlegum
Pannum, Ordum og Gírdum,
forskulldad Guds Reid og Dblí-
du, þar með Límanlegt og Eilíft
Straff, Dauda og Sýrðæming.
Ydrar mig nú af Híarta allra
mína Synða, og leita Trausts og
Líknar í bloodugum Undum DR-
ottins míns Jesu Christi, sem sýr-
ir mig er píndur og dæm: Hvers
vegna eg bíð yður í Guds Stad,
eptir Meyndugleika yðar Embæt-
tis, að segja mér mína Synða
Kvittan og Sýrðgefning í Jesu
Nafni, og meðdeila mér þar Líf-
fróftugu Fædu Jesu Christi Líf-
ama og Bloods. Eg vil glarna
kappkosta með Híarþ og Aldstod
Heilags Anda, að fíar víð Synd-
unum framvegis, og mín Lífnad
betra

betra og bæta, hvar til Gud gef
míer sína Náð í Jesu Nafni, Am.

Morgun Bæninn.

Sáttir gíort eg þíer mínum
hinnefti Góðir fyrir JEs-
um Christum þíu Elsku-
legan Son, míu Móttíu,
að þu hefur mig að þessari Móttu
fyrir öllum Skada og Hænka vern-
dad og varðveitt, eg bíð þig, að þu
vilst mig að þessum Degi og eirn-
íu varðveita fyrir Syndum og öll-
um illum Slutum, so að allur mín
Lífnaður og öll mín Verk nættu
þíer velþökknaft, því að eg hefala
mín Líkama og Sál, og allt það
eg hef í þínnar Hendar, þíu heilagi
Engill sé þíu míer, so að sé þínn
þóndi Dvín, sátt eckert Valli þíer
míer, A M E N.

Rvold Beninn.

Hæfir gíort eg þier minn Him-
 nesti Fadur, fyrir Jesum
 Christum þinn Elskulegann
 Son, minn Drottinn, að þu hefur
 mig að þessum Degi náðarsam-
 lega verndað og varðveitt: Eg bið
 þig, að þu vilier fyrirgefa mier
 allar minnar Syndir, sem eg hef á
 þessum Degi ranglega gíort og fra-
 mid, og að þu vilier mig að þessa-
 ri Drottinu náðarsamlega varðvei-
 ta; Þviad eg besala mig, minn Lij-
 fama og Sál í þínar Hendur, þín
 heilagi Engill sé þíni mier, so að
 Drottinn séi ekkert Vallð yfir
 mier, A M E N.

Heilrædi Doct. Mart. Luth.

Mest vitir, enn miðg fætt seigir.

Margt heyrandi, um þad þeigir.

Hialpa þeim i Hæfka engir,

Hefnd og Urskurd leingi deigir.

Bielum síst i Binskap smeigir.

Bid þier hollum, ei þig reigir.

Eirfur meira Manni hnægir.

Minna listir ei nie sveigir.

Afla vel, enn Faung ei feigir.

Falstauft gialldir og rotvegir.

Metraast ei þo mikid eigir.

Missir aungann leingi þrengir.

Anmars Gots Ogiarna leigir.

Goodfros stert þeimi Luckan beigir.

Dinaflegann allðrei streigir.

Dræg Riif og Roog ei heigir.

Barast Rapp. þo viuna meigir.

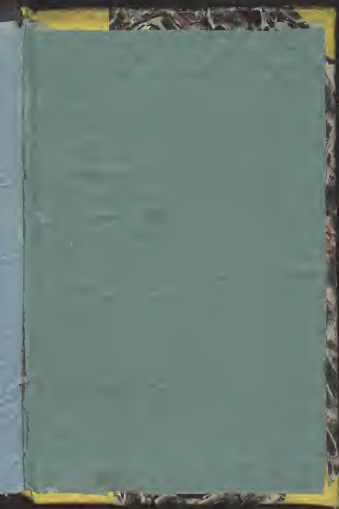
Við fæar þeim til Synða teigir.

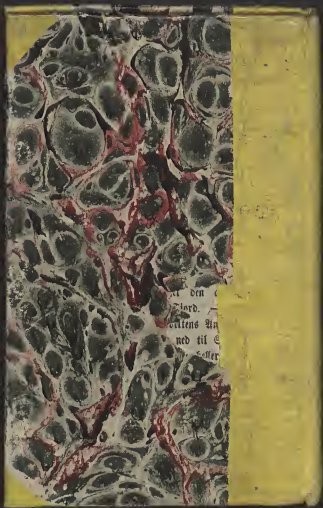
Moð og Agyrnd fæar þier fleigir.

Fridgiarn riett-truadur deyir.

et den
ford.
væltens An
ned til
eller